

Samenvatting project ondersteunen netwerken palliatieve zorg bij het realiseren van geestelijke verzorging in de eerstelijns

Aanleiding

VWS heeft de netwerken palliatieve zorg gevraagd een lokale infrastructuur te bouwen zodat geestelijke verzorging in de eerstelijns betaald beschikbaar komt. De komende twee jaar worden de netwerken palliatieve zorg in de gelegenheid gesteld om voor de organisatie hiervan subsidie aan te vragen.

Fibula ondersteunt de netwerken hierin en heeft daarvoor een eigen subsidieaanvraag ingediend. Vanuit deze subsidieaanvraag is een samenvatting geschreven.

Uitgangspunt van dit plan is [de brief](#) die Minister Hugo de Jonge op 8 oktober 2018 aan de tweede kamer heeft gestuurd. De partijen PZNL/Fibula, VGVZ, Agora, KBO-PCOB (ouderenbonden) en Sociaal Werk Nederland hebben, in opdracht van het Ministerie van VWS, de handen ineengeslagen om de genoemde doelen zoals gesteld door minister de Jonge te realiseren. Zij vormen samen een stuurgroep die verantwoordelijk is en opdracht geeft voor het uitvoeren van (deel) projecten en het inrichten van een projectstructuur.

Projectleider is Joep van de Geer, kennismakelaar geestelijke verzorging. Inhoudelijk gaan de te realiseren doelen over de volgende onderwerpen: deskundigheid, bouwen en borgen infrastructuur, communicatie, onderzoek, samenwerking en borging van geestelijke verzorging in het sociale domein.

Fibula richt zich in haar plannen specifiek op het ondersteunen van de netwerken palliatieve zorg. Projectleider is Jeroen Joosten i.s.m. Marije Brull. Communicatieadviseur a.i. Barbara Gerver en officemedewerker a.i. Caroline Harteveld.

Doelstelling Fibula

In 2019 en 2020 zijn de netwerken palliatieve zorg ondersteund bij: het organiseren en borgen van directe hulp van geestelijke verzorgers aan ouderen en mensen die palliatieve zorg behoeven in de eerstelijns; het organiseren van deskundigheidsbevordering aan hulpverleners en vrijwilligers; het realiseren van actiegericht onderzoek in het kader van het nieuwe ZonMw programma geestelijke verzorging; het realiseren van consultatie van geestelijke verzorgers aan professionals in de eerstelijns.

Resultaten

A. Projectresultaat: ondersteuning netwerken

De ondersteuning aan de netwerken palliatieve zorg op regionaal, bovenregionaal en landelijk niveau voor het inzetten van geestelijke verzorging in de eerste lijn, inclusief het geven van deskundigheidsbevordering en participeren in onderzoek (zowel t.b.v. actiegerichte monitoring, als bredere onderzoeksprojecten in het nieuwe ZonMw programma) is geborgd.

Deelresultaat 1

Er is, aan de hand van een inventarisatie door Fibula, in kaart gebracht wat de behoefte aan ondersteuning, middelen en materialen is bij de netwerken en Centra voor levensvragen. Op basis hiervan worden de concrete ondersteuningsactiviteiten op maat uitgewerkt en aangeboden.

Deelresultaat 2

Fibula heeft een inventarisatie uitgevoerd naar goede voorbeelden van diverse vormen van 'centra voor levensvragen' en ervaringen m.b.t. de inzet extramurale geestelijke begeleiding in Nederland.

Deelresultaat 3

Goede voorbeelden (van Centra voor Levensvragen) zijn in 2019 en 2020 door Fibula doorontwikkeld en beschikbaar voor alle netwerken Palliatieve Zorg en Centra voor Levensvragen.

Toelichting

Fibula maakt gebruik van al ontwikkelde materialen, (samenwerkingsvoorbeelden, organisatieafspraken etc.) voor het operationaliseren van Centra voor Levensvragen. Vult deze aan vanuit nieuwe ontwikkelingen, de kaders vanuit de subsidieregeling en behoeftes uit de praktijk en stelt deze vervolgens beschikbaar aan alle netwerken palliatieve zorg en CVL. Hierdoor wordt bestaande en nieuwe kennis en ervaring benut, verbeterd en verspreid. Fibula zal aan het einde van het project een overzicht van alle voorbeelden/activiteiten opleveren.

Deelresultaat 4

Fibula biedt de netwerken in 2019 en 2020 steun op maat voor het operationaliseren van geestelijke verzorging in de eerste lijn in de regio. Fibula verzamelt en vertaalt de gesignaleerde regionale knelpunten naar de landelijke stuurgroep.

Deelresultaat 5

Gedurende de projectperiode nemen de netwerken deel aan het actiegericht onderzoek om de effectiviteit van de ingezette activiteiten op regio-niveau te meten en monitoren zoals de voortgang van het opzetten van de landelijke ondersteuningsstructuur, de inzet van geestelijk verzorgers in de eerstelijns, het aantal en soort consulten.

B. Projectresultaat: consultatie en deskundigheidsbevordering

Goede voorbeelden (van Centra Voor Levensvragen¹) zijn doorontwikkeld en beschikbaar voor alle netwerken Palliatieve Zorg en Centra voor Levensvragen.

¹ De naam Centrum voor levensvragen (CVL) is een werktitel. In praktijk kunnen gelijksoortige centra of initiatieven een andere naam voeren.

Professionals maken op regionaal niveau gebruik van consultatiediensten van geestelijk verzorgers. Deze consultants worden ook ingezet voor deskundigheidsbevordering van professionals en vrijwilligers.

De consultants geestelijke verzorging gebruiken als basis de richtlijn zingeving & spiritualiteit en recente onderzoeksresultaten.

Deelresultaat 6

Geestelijke verzorgers worden ingezet als consultant bij MDO's (Multi Disciplinair Overleg) en PaTz groepen in de eerstelijns (inclusief casuïstiek bespreking en moreel beraad) en als docent waarbij wordt voldaan aan kwaliteitscriteria.

C. Projectresultaat: verbinden deelprojecten

Er is verbinding met de deelprojecten (onderzoek, onderwijs, communicatie en borging binnen het sociale domein) die opgezet worden vanuit de landelijke ondersteuningsstructuur.

Deelresultaat 7

In 2019 en 2020 nemen NWC, Fibula-of IKNL PZ adviseurs deel aan deelprojectgroepen wanneer relevant voor het operationele proces van de netwerken of het maken van bovenregionale en landelijke verbinding.

Deelresultaat 8

Relevante activiteiten, producten, onderzoeken en ontwikkelingen binnen de werkgebieden van PZNL (waar Fibula onderdeel van uitmaakt en netwerken bij betrokken zijn) zijn in 2019/2020 gekoppeld aan de diverse (deel)projecten binnen het overkoepelend project.

D. Projectresultaat: communicatie

In juni 2019 heeft Fibula een communicatieplan gereed waarin de communicatiestrategie voor enerzijds de afstemming met de netwerkcoördinatoren in het land en anderzijds de bijdrage van Fibula aan de communicatie binnen het overkoepelend landelijk project is beschreven. Ook de benodigde middelen en materialen zijn hierbij opgenomen.

In 2019 en 2020 wordt door Fibula uitvoering gegeven aan dit communicatieplan.

Deelresultaat 9

In 2019 en 2020 worden, aan de hand van een communicatieplan, korte communicatielijnen tussen de netwerken en Fibula georganiseerd en onderhouden. Hierdoor wordt voorzien in een continue stroom van informatie ten bate van de bouw van een regionale infrastructuur voor geestelijke verzorging, waarbij gebruikers zelf de hoeveelheid kunnen reguleren en vragen snel worden beantwoord.

Deelresultaat 10

De regionale netwerken zijn in 2019 en 2020 ondersteund bij het ontwikkelen van een eigen communicatiestrategie en plan voor de regio, ten behoeve van de extramurale geestelijke begeleiding in de eerstelijns.

Deelresultaat 11

In 2019 en 2020 wordt door Fibula een bijdrage geleverd aan de totstandkoming van een communicatiestrategie voor het overkoepelende project, de tactische en operationele uitvoering daarvan en afstemming tussen de communicatieafdelingen van de verschillende deelnemende partijen.